

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrație tipografiei archidiocesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacție „Telegraful Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 31 August.

Mai dilele trecute s'a instalat la Oradea-mare nou denumitul episcop Laurențiu Schlauch, cunoscutul președinte și protector al reuniunilor de maghiarisare din părțile Satmarului.

Instalarea aceasta pe noi nu ne ar privi tocmai direct, dacă în răspunsul seu episcopul Schlauch adresat către clerul gr. catolic, nu ar fi accentuat unele vorbe, pe care noi nu odată am avut ocazie a le audî din gura prelaților catolici, și de multe ori chiar și din gura preoților catolici cu ritul grecesc.

Eată cum se exprimă noul prelat de la Oradea-mare către clerul greco-catolic:

„Pe noi ne unesc o legătură intimă avem un cap al bisericei, o credință și o patrie.“

Ori-om nepreocupat va vedea în răspunsul acesta laconic raportul, ce există între biserică romano-catolică și cea greco-catolică.

Până bine de curând biserică greco-catolică mai avea și un caracter național oarecare, dar începutul său este caracter începe a dispără și a face loc cosmopolitismului intrupat în sinul bisericei catolice.

Despre aceea, că românii greco-catolici ar avea un cap cu romano-catolicii, noi nu avem să ne îndoim, și nici le stricăm gustul, dacă nu au destul cu căpetenia diecesei, ci trebuie să mai alerge și pe la Roma și Strigoniu, dar cumă credința românilor greco-catolici este și ar fi tot una cu a romano-catolicii noi tare ne îndoim, și aici de basă nu avem să luăm pe cei ce au peregrinat prin institutul de propaganda fidei, ci pe poporul român de confesiunea unită cu biserică Romei.

Este în genere cunoscut, că românului în biserică îl place să audă limba lui, — ear frumșetea ritului oriental și a ceremonialului din biserică răsăriteană nu a fost trasă la indoială până acum nici de cei ce le place a avea o credință cu catolicii.

Se scie, că atât Atanasiu cât și următorii lui de pe scaunul metropolitan din Blaș, s'au ferit de a face cauza comună cu catolicii, ei din contră au susținut lupte mari și grele contra iezuiților, cari și puseseră piciorul în mănăstirea din Blaș și nu unul din episcopii greco-catolici a trebuit chiar să ia lumea în cap de denunțările iezuitice și să părăsească scaunul episcopal. Trecutul este oglinda viitorului, și dacă astăzi oamenii nu se mai uită în oglindă trecutului noi nu avem, ce le face.

Avem și noi greco-orientali multe de făcut și de dires în biserică noastră, dar pareni-se, că frații

greco-catolici încă nu au mai puțin de deres de căt noi. Cu toate acestea tocmai acum a întreprins archidiocesa greco-catolică o colectă între români, ca să adune bani pentru iubileul papei de la Roma Leone al XIII-lea.

Că la loc este, că tocmai acum, când scoalele și bisericile române greco-catolice, nu stau nici cu un fir de păr mai pe sus de ale noastre, o lăsăm să o judece acele diare, cari și-au făcut un idol de a preamări și a se inchina celor din Blaș. Vorba e, că colectele se fac și preoții greco-catolici emulează în vorbiri și și dau mare silință, ca fiecare să esceleze mai mult într-un adunarea de sume, cari să le pună la dispoziția Vaticanului, ca apoi de acolo să le împartă la missionari, cari au frumoasa (?) chemare de a reintoarce la catolicism pe schismatici.

Încă nu este nouă cunoscut, în lumea toată, sunt mai mulți oameni necreștini ca creștini și dacă Preasântul dela Roma și-ar îndrepta privirile spre aceia, ca să-i ducă în sinul bisericei creștine, nu am avea cuvințe de a-i lăuda prevederea și silința, ce și-o dă, ca să corespundă înaltei sale chemări, dar când scim, că cu banii adunați de pe valea Mușenii, a Târnavei și a Oltului se vor întreprinde în România, prin Bulgaria și Serbia încercări fatale de a desbina pe fiu unui și a celui popor, atunci desaprobat pe cel ce a inițiat colectele și desaprobat pe cei ce lucră la realizarea unor planuri deșerte și păcătoase. Noi scim, că nu este o biserică creștină, ca să nu propage învățăturile sublime ale lui Christos, nu este una singură, care să nu fi scris pe altarii seu pacea, buna înțelegere și iubirea deaproapelui și tocmai de aceea dureros ne atinge lupta întreprinsă în favorul catolicismului, chiar și între noi între români, ai cărei fi din popor și adi- dic și le place a dice, că sunt de legea românească. Erau timpuri, când standardele române purtate de flăcăi români reportau victoria pe câmpul de lupte și domnitorii ridicau biserici și mănăstiri în amintirea acelor lupte și atunci români erau toți de o lege, ba mai mult, românul sub expresiunea „pe legea mea“ apela la cuvântul seu de onoare și era rar român, care să nu se țină de cuvânt, când odată el apela pe legea lui.

Oare de ce era tocmai necesar ca aceea lege, la care românul ținea așa de mult, să se dărăburească, ca să se demoralizeze un popor încărcat cu atâta virtuți strămoșesci, — și sfătul odată să nu mai fie capace, de fapte glorioase, cum fusese el, când era în toată splendoarea lui în intregitatea legei lui. — Si dacă totuși a trebuit să se întâmple sub presiunea unor machinații diavolesci o spargere și o rumpere,

de ce să nu recunoascem cu toții, că ea numai fatală a fost și va fi în veci, și odată puși pe acest teren, să nu-i mai dăm putere nouă, să nu mai încăldim cu căldura inimii noastre româneschi o lucrare, care ne a adus toate desastrele și ne a sfătat, ca cu înlesnire să ne sdobească și să ne facă aproape de ris; ca mai târziu tot noi să contribuim cu dinari storsă din pungi româneschi spre a continua opera distrugerei între noi și mai departe.

Ni se vor spune multe de toate, ni se vor face cai verdi per păreți, că banii acestia, numiți fileri de ai lui Petru per abusum, au să fie designați pentru biserici și scoale săraci, dar noi scim și din isvoare sigure avem cunoștință deplină, că ei au să fie întrebuiți pentru lățirea catolicismului în orient și încă tocmai poporul român este ținta cea mai deaproape a uneltirilor Vaticanului.

Face se vor încercări nouă aici, încerca-se vor chiar în București să pescuiască în tulbere și dacă nerușinarea va fi chiar plesnită în față, cum fusese mai astă iarnă la Atheneu, — ea tot nu va inceta de a fi și rămâne nerușinare, fie chiar și sub masca credinții, fie sub ori ce mască va căuta să se virască între noi și între fie neamului nostru.

Sufletele cumpărate pe bani, — adi au puțină valoare și o biserică trebuie să considere misiunea sa de îndeplinită, dacă ea fericesc pe fiu ei, mulți puțini, căci are, dar nu de îndeplinită atunci, când de aceia nu îngrijesc, ci caută după alții necunoscuți.

Multe biserici stau să le ducă vîntul, ear scolile lipsesc în multe locuri cu deseșvîrsire și dacă filerii lui Petru s'ar aduna pentru acelea, atunci am sări și noi în ajutorul lor, — dar încă scim noi, pentru acelea încă nu s'a trimis nici un cruce din vestul Vatican și precum pe la anii 1850 veniau în Transilvania călugări și colectau pentru săntul munte Athos colecte, pe care le sistase fericitul Șaguna și oprișe sub grea răspundere preoților și poporului de a contribui la ele, aşa ar trebui episcopii greco-catolici să sistese colectele printre români, cari seamănă cu a cără apă în mare, și mai bine să adune bani, pentru scoale și bisericele din eparchia lor.

Primind sfatul nostru, vor dovedi, că mai întâi sunt români, apoi papistași.

Revista politică.

Diarele germane se ocupă tot mai serios cu sunoul, ce se facuse despre o întâlnire a împăratului Germaniei cu Țarul rusesc. După cât s'a scris

FOIȚA.

Ceva despre poesie.

II.

E adevărat, că figurile ca product al fantasiei împodobesc abstracțiunile, le fac mai sensibile, măresc frumștea și crează materialul; dar este fenomenul și aflăm chiar și în poesiile cele mai primitive.

Nu ajunge însă ca poesia să vorbească numai fantasiei, ci adevărata poesie vorbesce în aceeași măsură și înime. Așa dar ea ca lucru al rațiunii să intesce a nobilita inima.

O poesie ne infățișază totdeauna un obiect, ce ne desfășură cuprinsul poesiei, s'au cu alt cuvânt: condiția ideală a poesiei, care e tot atât de necesară ca și condiția materială. Nici fără una, nici fără alta, nu se poate închipui măcar o poesie în adevăratul înțeles al cuvântului.

Ideile exprimate deci de poet alcătuiesc o a doua condiție a poesiei. — Horaț se exprimă astfel art. poet:

Scribendi recte sapere et principium et fons.

Condiția ideală a poesiei o vor forma deci sentimentele. Si pentru ce ele? — Pentru că sunt fenomene caracteristice ale tuturor oamenilor!

Ca să ne lămurim și mai bine să dicem — și licet — că un învățăt, care are pretensiune de poet, ar stihui toate regulile din matematică în cuvinte frumoase, alese — se înțelege cam cu greu, — și culminanța stihuirei o ar ajunge în logaritmul, lui Brigg sau în minunata descoperire proaspătă a unei legi naturale; o să numim stihuirea aceea „poesie“ — nu.

Dl T. Maiorescu astfel definesc: ideea sau obiectul exprimat prin poesie e totdeauna un simțemant sau o pasiune și nici odată o cugetare exclusiv intelectuală, s'au care se ține de țările scientific, fie în teorie, fie în aplicare practică; ear Klopstock se exprimă astfel: *Ein Gedicht ohne Handlung und Leidenschaft ist Leib ohne Seele.*

E necesar ca ideea să fie că mai marginita, pentru că se căștigă un avantaj poesiei, căci numai astfel exprimându-se frumosul sub o formă sensibilă, ne nutrim spiritul, se îmbogățesc ideile și procură răpus inteligenții, și asta e și chemarea poesiei și a celorlalte arte.

Dar ca poetul să poată provoca, el însuși trebuie să fie cuprins de sentimente, căci altcum cuvintele vor închipui un ce: sec, rece și fără viață. Klopstock scrie: *Die Dichter, die nur spielen, verstehen nicht was sie,*

und was die Leser sind — der rechte Leser ist kein Kind; er mag sein männlich Herz viel lieber fühlen als spielen.

Ori că ar fi de puternic curentul de sentimente, care a cuprins inima poetului, dacă poetul va psalmodia mereu și nu va trece *grănic* dela un moment la altul, poesia e greoaie, și deșteaptă dispre; poetul să mai observe apoi ca obiectul poesiei să apară interesant și spre scopul acesta să se folosască de puțină exagerație; ori să-și ficseze un punct de culminanță, unde fantasia, rațiunea și inima să-și manifeste influența lor într-un astfel de mod, ca fenomenul să ne infățișeze îscusința poetului.

Pentru ca poetul să nu psalmodieze în continuu, adevărat, ca poetul să nu tot îndrige la o idee, e de lipsă a și statorii un raport între idei și cuvinte. Puține idei: puține vorbe, multe idei: ear puține vorbe, dacă se poate, așa, ca nici o vorbă să nu fie de prisos, căci vorbele de prisos nu sunt de folos!

Să aducem de exemplu și următoarea strofă a lui I. Văcărescu:

Într'o grădină
Lâng'o tulpină
Zări o floare, ca o lumină.
S'o tau și strică,
S'o las mi-e frică
Că vine altul și mi-o ridică.

și s'a vorbit până acum, reese, că țarul n'ar fi tocmai dispus să meargă la Stettin, cu toate, că cei din Berlin anunță, că împăratul Wilhelm se află de tot bine și ar fi aplicat a se duce la Stettin. „Nord Alg. Ztg.“ vorbind despre această convenire, amintescesc numai, că și prin jurnalele engleze se vorbesce mult despre o pretinsă intrevedere a împăratului Germaniei cu al Rusiei la Stettin. — Cu privire la observațiunea făcută din Viena în jurnalul „Daily Telegraph“, că adeca neparticipării împăratului Austriei la acea intrevedere nu trebuie să se atribue o mare importanță, de oarece nu există nici cel mai mic motiv, ce ar produce o neînțelegere între Germania și Austria, referitor la cestiușa bulgară; tot „N. Allg. Ztg. impărătescă veste, că în cecurile bine informate din Berlin nu se scie nimic despre o intrevedere a celor doi monarhi.

Se vede deci, că incercările cele mai mari și mai greu de descurcat se află în orient. Bulgaria joacă acum rolul prim. De ea se isbesc toate chipzuințele diplomaților. „Nat. Ztg.“ dice: că acum e imposibil un amestec direct în cestiușa bulgară, de oarece politica germană în fond o consideră ca o afacere, ce cade în competiția Rusiei și așa dar numai Rusia e chemată să facă începutul pentru aperarea intereselor ei. Tot acest diar vorbesce cu siguranță, că Rusia a sondat pe principalele de Bismarck, dacă binevoiesc a da vrăun sfat Rusiei privitor la cestiușa bulgară. Cancelarul însă n'a satisfăcut, el a respins cererea colosului imperiu de Nord și de aceea e probabil, că nici Poarta nu va isbuti cu cererea ei, adeca, că principalele de Bismarck să primească rolul de mijlocitor.

După scirile cele mai nouă putem spune, că principalele a și refuzat acest rol. El a răspuns Portii, că ar primi însărcinarea dă căstiga pe Austria, Italia și Englita pentru proiectul rusesc, dacă mai întâi de toate ar primi necondiționat ele acest angajament.

De altcum, după cum se poate vedea, Turcia stă foarte slab în afacerile politice. Si nu e destul cu boldurile, ce i le dă Rusia, dar mai are o bubă și mai mare: finanțele. Se afirmă chiar, că Poarta otomană a refuzat a mai plăti funcționarilor leafă precum și oficerilor din armata de naționalități străine. Motivul e de tot simplu: nu mai sunt bani. Aceasta stare de lucruri a provocat mari îngrijiri în Yldır-Kiosk, și numai reieștări finanziare se poate atrăbu pasivitatea Portii.

De aceea nu trebuie să se mire „Coresp. Polit.“ când scrie: Atitudinea, ce a luato în timpul din urmă Rusia față de Turcia e de mare însemnatate.

Vădând adeca Rusia, că Turcia stă la indoială și nu ia, nici o măsură hotărâtă, guvernul rusesc a declarat, că va privi tractatul de Berlin de violat, din pricina, că chiar Turcia lucră contra tractatului și de aici urmează, că ea, Rusia va lucra, după cum își place. Si astfel lucrând în primul loc va simți Turcia amărul greutății acestei acțiuni; căci întregitatea Turciei nu e garantată prin nimic, de nu se va ține cont de tractatul de Berlin. — Turcia va fi rău pedepsită pentru continua ei șovăire. Amenințarea a fost trimisă direct Portii și acum se așteaptă ca guvernul turcesc să schimbe atitudinea.

Fără indoială mare sensație va fi produs în națiunea săsească din Transilvania înțelepciunea politică, în cestiușa naționalităților, ce din timp în timp o spune Francisc Pulsky cetitorilor jurnalului „Neue Pester Journal“. Suma sumarum a pă-

rerilor lui dice organul național săseasc din Sibiu. „Siebenbürgisch-Deutsches Tgblt“ se poate contrage că: La noi în Ungaria trăesc germanii și maghiari în deplină pace și concordie. „Numai săsi din Ardeal“, serie d-l Pulsky, se mai plâng necontenti pentru perderea privilegiilor străvechi, prin cari ei formează un stat în alt stat. Pe încet însă încep și ei a se convinge, că întreaga Ungarie e un camp mai mulțumitor activității lor, decât mărginiful fond regiu“.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Mediaș, 26 August 1887. În numărul 86 al prețuitului diar „Telegr. Rom.“ a apărut o corespondență datată din Mediaș și subscrise de „Un privitor“; în care în termeni cam puțin cunoscători și nepotriviti cu demnitatea și seriositatea obiectului, se descrie decurgerea sinodului estra-ordinar al protopresbiteratului Mediașului, atâtând în termeni măgulitori (?) și persoana mea.

Ve rog, dle redactor, ca în interesul adevărului să binevoiți și da loc în prețuitul diar, ce aveți onoare al redigé următoarelor rectificări:

Inainte de toate, că on. public să fie orientat despre bunele sau relele intenționi, ce am avut, când m'am decis să cere concesiune dela Preaveneratul Consistoriu pentru conchemarea sinodului protopopesc estraordinar, indigitez, că indemnul la aceasta mi-a fost: regularea unor cestui vitale și urgente în interesul bisericei, respective a credincioșilor noștri din acest protopopiat; consciu fiind despre responsabilitatea, ce zace asupra celor ce se află în fruntea afacerilor bisericesc, în ce privesc fericirea s'a nefericirea generațiunii presinte și viitoare, și față de autoritatea superioară bisericească.

Ca poporul nostru să poată merge spre bine și propășire, trebuie să i-se arate calea, să i se deschidă ochii prin cinea; dar cine e chemat să-i facă acest serviciu? străinul? Nu, factorul principal este preotul. Preotul este omul poporului, și pe lângă preot persoanalele, cari au învățatură și inimă pentru popor. Acești sunt factorii, cari pot aprinde lumină în popor și din atari persoane se compune un sinod protopopesc.

După aceste premise, fie mi permis să prezintem programă statutoră de sub-semnatul și las să fie apreciată de onoratul public nepreocupat, dacă această programă cuprinde ceva absurd, după cum d-l corespondent și dă silință a o prezintă.

Obiectul I a fost:

1. Desbaterea asupra rapoartelor diferenților parochi din tract, precum: asupra fondurilor, de care dispune biserica și scoala; și dacă lipsesc acelea, pe ce cale să ar putea inființa?

2. Despre leafa preotului să a învățătoriului, de unde, dela cine, o primesce? Pe ce cale să ar putea ameliora starea preotului și a învățătorului?

3. Eruarea și motivarea corectă de unde, dela cine contrag preotii și învățătorii confesiunilor din comună leafa lor? și ce se distribue din avere comună pentru alte confesiuni din comună? și cât au primit acestea dela 1868 încoace dela comuna politică? și cât a primit în proporție biserica și scoala, preotul sau învățătorul față cu celelalte confesiuni din comună.

4. Procesele, ce le are comuna politică cu cea bisericească.

Si câte numai are sârmana... dar lungimea versificației ne dispensează: a-i mai adauge și „în holbătură!“

Un exemplu din Heine ne va dovedi de sigur, că cu puține vorbe poți exprima o multime de idei, respective ideile se suleveză în conștiința noastră prin măestria poetului:

D'odată eu am disperat,
Că voiu putea răbdă,
Și în fine toate le-am răbdat
Dar cum? nu me întrebă.

T. M.

Bolintinean:

Dar eată noaptea trece! ... bălaia dimineată
Trimit înainte i un dulce foc ceresc.
Să stingă lampa d'aur, ce arde încă în ceață
Noroasa com' noptii, ce visele impleteș...
Colo se sparge undă de undă alungată
Colo din frunză sună ai nostri călători;
Colo priveghitoarea suspină înamorată,
De vînturi legănată pe patul ei de flori...
Răsai, o dimineată! și fie ca să pare
Că tine bucuria în suflet omeneș!
Desfășură în aer cosița ta bălae,
Pe care florile de aur și rose strălucesc!
Sburăți minute blânde cu arip'auriea!
Versati-ve, o flacări dintr'al dilei săn!
Ear în coroana lumiei, o soare te ridică
În calea-ți sămănătă cu mândre flori de crin!
Vin, vin de dă lumină la cei ce vor viață,
La cei ce fericirea în lume moștenesc!
Căt pentru mine, soare, tu n'ai nici o dulceată
De aceea dela tine nimica nu voesc!...

(Va urma.)

Obiectul al II-lea a fost:

Consultarea asupra (cumpărării) procurării unui edificiu în Mediaș ca locuință pentru protopresbiterul tractual.

Obiectul al III-lea a fost:

Alte obiecte obveniente din partea membrilor, obiecte politice nu sunt admise și sunt oprite.*)

Aceasta este programa, de care amintesc „privitorul“, că o am făcut singur, dându-mi totodată invitație, ca de altădată să întreb și pe vre un membru al sinodului.

Mărturisesc, că în viața mea n'au avut plăcere a atâca pe cineva, nefind insu-mi atâcat din partea cuiva. Nu o fac nici de astădată cu plăcere, dar silit sun, a esit din rezervă, când văd cum poate un om, care să a bucurat de sprijinul bisericei să atace fără cruce vașa și nimbul unui sinod protopopesc, ceeace la tot casul numai în detrimentul bicei poate fi.

Domnul „privitor“, pe care l cunoasem, după făt, membru al sinodului protopopesc, de care voiesc să-și bată joc, pentru că nu s'a putut ajunge scopul intentionat al interesului propriu. „Privitorul“ nostru imbrăcat în frac și manuși de salon, lipsindu-i numai ochelarii, ca semn, că e un om savant și cu cunoștințe vaste, începu să vorbească din lumea idealelor, despre aspiranți de protopopie, — pentru că aceasta afacere l interesează mai de aproape, — vorbi apoi despre neamuri, despre secoli, despre mueri, princi, prunce, uniți și neuniți, a-ștând calea, ce ne poate duce la cer, sau după cinstițul privitor la noroc! Din ce motiv și cu ce scop, densusul va săi.

Sunt unii oameni, cari ar dorii cu ori ce preț să treacă de oameni învățăți și apoi pe lângă aceasta poftă gloriei sau poate chiar a căstigului adeseori îi scoate din sărătă. Astfel și d-l „privitor“ vădând, că-i succed intenționiile, ce a dorit să-și le valideze în acest sinod, nu s'a multămit numai cu atâta, ci și de bine ca scăland pe alții, să iasă și în publicitate, ca să fie glorificat de toată lumea, că a fost contrar la toate obiectele din programă, numai și numai ca acelea să nu se supună unei desbateri meritorice.

Se plâng savanțul nostru „privitor“, că n'a avut la îndemână statutul organic; il incredințez, că i-am putut pune la dispoziție nu unul, ci mai multe, însă cui?

Se plângă privitorul, că d-l Roman ar fi fost gata a părăsi sinodul, când i s-ar fi dat cuvânt membrului I. Marian. Drept ar fi și avut, căci fără domnia sa puteam fi.

Trebue să scii, dle corespondent, că n'au meritat astfel de imputări, căci te asigurez, că sum și am fost cu cele mai bune intenționi, făță de interesele și prosperarea afacerilor noastre bisericesc și scolare și e destul de trist, că dta ca om învățat, ce te tii, și binevoitor față de biserică și scoală, — la primul pas, ce am cugetat să l facem cu puteri unite, aflat de consult a-me persișta în public.

Eu nu 'ti neg dle „privitor“ frumoasele insușiri, cu cari te laudă, și mi rezerv dreptul a-ți le enumera și cu altă ocasiune, când voi scii cu positivitate, că cu cine am de lucru. Una o constat, că o calitate, un mărgăritar prețios: „cultura inimii“ îți lipsesc.

Asigurându-ve etc.

Ivan Chendi,

adm. prot.

Raportul

comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în cursul anului 1886.

(Încheere.)

IV.

Biblioteca Asociației cu finea anului 1886 a constat din 5828 tomuri, cu 98 tomuri mai mult decât în anul precedent, un sporii provenit din donaționi și întrari în schimb, dela Academia română din București, dela Academia de științe din Budapesta, dela Universitatea săsească din Sibiu, dela Academia de științe din Viena, dela societatea „Verein für Siebenbürg. Landeskunde“ în Sibiu, dela biblioteca națională din Florența și Roma, dela societatea geografică română din București, dela Dl Meitani din București etc.

Dintre scirile periodice au incurat gratuit: „Telegraful Român“, „Gazeta Transilvaniei“, „Luminătorul“, „Familia“, „Amicul Familiei“, „Gazeta Săteanului“, „Românește Revue“, „Biserica ortodoxă română“, „Gazeta poporului“, „Scoala și Familia“, „Meseriașii români“, ear „Literarisches Centralblatt“ s'a procurat din suma votată pentru bibliotecă.

Inventariul Bibliotecii s'a sporit cu 307 exemplare din „Transilvania“ pro 1886 și a scădit cu 2 colecționi de câte 1 exemplar din org. nul Asociației dela începutul apariției sale date donate bibliotecii dela universitatea c. r. din Cernăuți și spitalului Francisc Iosefian din Sibiu.

V.

„Transilvania“ organul Asociației a continuat a se eda și în anul 1886 sub redacțunea Dlui prim-secretar al Asociației.

*) Se înțelege de sine.

Ea s'a tipărit în 600 exemplare, din care s'a trimis membrilor ordinari pe viață 174 exemplare, la prenumeranți 28 exemplare, la despărțimile 18 exemplare, la bibliotecii scolare și în schimb 45 exemplare, oficioase 8 exemplare.

Aici este locul să observăm, că comitetul conformându-se concluziei adunării generale din Alba-Iulia ședintă II pt. 39 a dispus, ca cu începerea dela 1 Ianuarie a.c. organul Asociației să se trimită gratuit membrilor, cari plătesc taxele regula.

VI.

Cu privire la despărțimile Asociației relevăm, că cele mai active într-o promovarea scopurilor Asociației mai tot numai pe cele amintite și în rapoartele anilor trecuți, anumit pe al Sibiului, Brașovului, Dejului, Clujului, Sebeșului, Abrudului, Alba-Iuliei, Blajului, Simleului, Răghinului și ca de nou reconstruit al Făgărașului.

VII.

Supunând raportul acesta aprețării onoratei adunării generale în legătură cu acusele:

- a) ratiocinio pro 1886;
- b) budget pro 1888;
- c) consemnarea membrilor nou insinuati;
- d) consemnarea celor ajutorați prin stipendii;
- e) consemnarea celor reponzati dintre membrii asociației;

adunarea generală să binevoiască:

- 1. a da comitetului absolutoriu pentru activitatea sa din anul 1886;
- 2. a aproba bugetul propus pentru anul 1888;
- 3. a declara de membrii pe cei consemnată în lista presentată;
- 4. a face amintirea obiceiuită pentru membrii reponzati și
- 5. a alege pe secretarul comitetului și pe controlorul.

Din ședința comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, finită la Sibiu, în 16 August, 1887.

Varietăți.

* (Himen.) Dl Isaia Popa, cand. de preot, care la deferele ocasiuni ne a desfătat cu sonora-i voce de bas, și-a serbat cununia cu afabila d-șoară Ana Romanul, Dumineacă în 30 August la 12 oare a.m. Ca dovedă eclatantă despre simpatiile, de cari s'a bucurat dl Popa, la Sibieni, — fără considerare de naționalitate, — servească numerositatea publicului, ce a luat parte la actul cununiei, ear de altă parte impregiurarea, că reunionea de cântări germană „Männergesangverein“ de aici — al cărei membru a fost și dl Popa, — sub conducerea lui prof. G. Dima, dirigent al reunionei, l'a întimpinat la intrarea în biserică cu o frumoasă cântare ocazională. Felicitările noastre cordiale tinerei părechi.

* (Deputațiunile la Maiestatea Sa în Deva.) După cum am înțeles, Maiestatea Sa la Deva va primi numai deputațiunile locale, ear deputațiunile celelalte, ce și vor prezenta omagiile Maiestății Sale, se vor primi la Cluș. Aceasta scire ne vine cu atât mai de credut, cu cât cetim în foile din capitală, că dl ministrul president Tisza, va însoții pe Maiestatea Sa numai la Cluș.

* Lucnitorii comunei Herman, cari au fost păgubiți prin foc au primit din satul privată a Maj. Sale 500 fl. v. a.

* Pentru primirea Maiestății Sale în Deva se fac mari pregătiri. Pentru incuviințarea oaspeților, locuitorii Devei arată mare ospitalitate. Pentru suita regelui sunt destinate casele „Magna curia.“ Arch. Albrecht și va avea quartirul în preparandia de stat și suita Sa în mai multe case din piață. Cancelaria militară va fi în scoalele reale de stat. Pentru suita principelui de coroană sunt destinate sirul de case dela gară. Ordinea s'a angajat a o susțină pompierii comunelor din apropiere.

* (Necrolog.) — **Teodor St. Blebea** comertant, după o scurtă suferință, împărtășit cu sfântine, incetă din viață Joi în 27 August (8 Septembrie la 8 oare seara în etate de 32 de ani. Despre această tristă perdere încunoscințează pe toate rușenile și petoți cunoșcuții reponsatului neconsolabilă sa soție, mamă, surori și frați. Rămășițele pămîntesci se vor ridica din casele părintesci Strada așei Nr. 402 și se vor înmormânta în cimitirul din Groaver, Sâmbăta în 29 August (10 Septembrie) la oarele 4 p. m. — Brașov, în 28 August (7 Septembrie) 1887.

În „Gazeta Transilvaniei“ scrie un vechiu amic al reposatului: Înă un suflet nobil ne părăsesc pentru vecie. Un caracter bland, o inimă bună s'a stins din mijlocul nostru.

Comerçantul Teodor S. Blebea, în floarea vieții, după un morb scurt, a repausat aici în Brașov în casa părintescă. Joi după ameađă.

Pe reposatul il plâng jâlnica și neconsolabila soție, numărăsele rudeni, numărășii amici și cunoșcuții.

O trăsătură nobilă de inimă a reposatului se eternizează și în testamentul săcăt în dilele din urmă ale vieții sale. În acesta, după ce asigură prea iubitei sale, care în viață i-a fost un adevărat inger păzitor, o rentă anuală, dispune că din considerabilitatea sa avere îndată după moarte, să se numere Eforie scoalelor române de aici, respective să se asigure acesteia un venit anual pentru scopuri scolare în suțină de *una mică leu noi*.

Se poate oare o faptă mai nobilă ca aceasta? Se poate oare că cineva să-și eternizeze și să-și ilustreze mai bine numele și familia, decât prin o faptă atât de frumoasă, atât de umană și românească?

Dute în pace suflet nobil, pretine iubit, memoria ta va fi în veci neperitoare între noi!

Fie ierina ușoară!

* D-l ministru român Sturdza, care a presidat la inaugurarea monumentului ridicat lui Ovidiu la Constanța a primit următoarea telegramă dela d. Coppino din Italia: Bine văd că primul, Escrevenă, urările Italiei pentru prosperitatea și mărire nobilă națiunii române, în aceasta dîi, în care ea onorează cu un monument pe marele poet dela Sulmona. — Leagănul seu și mormântul string și mai bine legăturile de consângenitate dintre cele 2 popoare.

* Vestita cântăreață Elena Pădure din Brașov, va debuta pentru stagiușa de vară la teatrul din Pilsen, iar pentru cea de vară e angajată la teatrul din Marienbad.

* (Iarăși un teatru ars.) Din Londra se telegrafează despre teribilă catastrofă a teatrului din orașul Exeter: Focul a izbucnit pe la 10 oare și jumătate. Într-un ceas teatrul a fost prefăcut în cenușă și peste o sută persoane au perit în flacări. Focul s'a intins cu atâtă iuțală, încât n'a fost chip de scăpare, mai ales pentru publicul din galerii. Erau sfesiuitoare tipetele publicului, bărbați, copii, femei, care se luptau unii cu alții, se strivau spre a ajunge la ușă. Pe la 11 oare s'au scos 12 morți de pe scara ce duce spre galerie. Aci a fost învelimășeala cea mai crâncenă. Cele mai multe cadavre zăceau turtite și arse într'un colț. La miezul nopții erau scoși 70 morți.

Unii dică, că au fost deschise ușile de scăpare, alții contestă aceasta. Adevărul este, că s'a făcut puțin pentru a preveni unor asemenea catastrofe îngrozitoare. Cifra oficială a morților o de 140, însă se dice, că numărul victimelor trece preste 200. Mai mult a suferit publicul din galerie, unde a fost numai o esire. Acest teatru era zidit numai la 1885, după arderea teatrului de mai înainte, când însă n'au fost accidente de persoane.

* Luni dimineață au părăsit Sibiu toate trupele, ce erau concentrate aici. Drumul îl vor face pe la Vișeu de Jos, de unde vor pleca apoi spre Deva.

* (Castel de vară pentru Maj. Sa împărăteasa Elisabeta). Maj. Sa împărăteasa și regina noastră, având de cuget a cerceta în tot anul băile Herculane a proiectat ridicarea unui măreț castel în acele locuri romantice, departe de sgomotul lumii, unde va gusta aerul crat de munte. Architectul de curte a și sosit din Viena, ca să aleagă locul potrivit.

* Cheltuielile pentru repararea stavilelor Tisei, se urcă până acum la suma de 158,000 fl. și repararea încă se continuă.

* (Cehii și ungurii.) Dușmania între cehi și unguri se vedește tot mai tare. Cehii continuă cu furie răsboiul contra fainei din Ungaria. Din Brunn se face cunoscut, că reprezentanța comunală din Trebitsch în Moravia a hotărât, că pentru fiecare sac de faină, fie de hemeiu, gris etc. dacă e de proveniență din Ungaria să ia 1 fl. dare de consum, și tot atât pentru fiecare porc importat din Ungaria și vândut în Trebitsch. Reuniunea țărănilor cehi a publicat un apel, în care învită și pe celelalte comune a purcede tot în chipul acesta.

* (Rouvier a călătorit prin Svitza) Călătoriei lui i-se atribue o mare importanță. Se vorbesc, că între Franția și Svitza s'ar afla negoțieri diplomatici. La casă, dacă Franția ar purta resboiu cu Italia, trupele din Svitza să ocupă părțile centrale ale Savoiei.

* (Bulgaria.) Un ucas al principelui a ridicat starea de asediul în Bulgaria și opoziționea și năvălescă cu foile ei din toate părțile, atacând actualul regim.

* (Ceva nou.) Din Bruxelles se telegrafează, că după serbătorescile ședințe ale congresului catolicilor socialisti în Lüttich, s'a dat sara un meeting al locuitorilor sub președinția cardinalului archiepiscopal Reims și a episcopilor din Lüttich și Tour-

nay. Prelați bisericesci, se prezidează adunări de diaconi și proletari spre scopuri... e ceva nou.

* (Multămită publică.) Biserica gr. or. din Crisior protopresbiterul Zarandului în anul 1886 și în 1887 a fost frumos împodobită cu mai multe ornamente bisericesci, de către următorii marinișoși domni:

Dl George Bocan, a procurat din bani sei proprii un clopot cu 75 fl. v. a. și totodată a dat pentru repararea bisericii 50 fl.; Dl George Almășan, a procurat pe bani sei proprii un rând întreg de vestimente preoțesci cu 55 fl.

Dl Nicolae Moț, a procurat cu 30 fl. o perdea pentru acoperirea prestolului.

Tot pe seama sf. bisericii s'a colectat prin zelosul preot Ioan Perian dela credincioșii acestei comune o sumă de 60 fl.; cu care sumă s'au procurat două sfetnice mari înaintea fruntariului.

Tot cu aceasta ocazie subscrise învețătorii în numele comitetului parochial, me văd plăcut indemnizat a aduce pe aceasta cale multămătă călduroasă următorilor p. t. domni, cari au binevoit a contribui la colectă, ce o am deschis-o pentru înmulțirea bisericei scolare din loc, și anume:

Dl Ioan Perian, preot 1 fl.; George Almășan, 1 fl.; Ioan Marc, 1 fl.; Nicolae Moț, 1 fl.; Lazar Toderaș, 2 fl.; Dan Candiu, ep. 50 cr.; Nicolau Elec, 1 fl.; Petru Trif, 50 cr.; Opra Nicolae, 90 cr.; Kristyori István, 1 fl.; Perian Anastasie, 20 cr.; George Bocan, 1 fl.; Lăscuț Feier, 50 cr.; Ionaș Toderaș, 1 fl.; Lörnitz Ferencz, 1 fl.; Ioan Tuliciu, 60 cr.; Nicolau Grăma, 60 cr.; Dumitru Dărăbant, 1 fl.; George Bedea, 80 cr.; Roșca Frigyes 2 fl.; George Flora, 60 cr.; N. N. 40 cr.; Ioachim Flora, 1 fl.; Kristyori Lajos, 1 fl.; Kristyori Albert, 1 fl.; Vaizel Ioan, 1 fl.; Gerasim Toda, 1 fl.; Nicolau Mot, 1 fl.; Aleșandru Elec, 50 cr.; Nicolau Faur, 1 fl.; Lazar Pleșa, 1 fl.; Fodor Sofia 80 cr.; Avram Stefan, 80 cr.; Iosif Borza, 50 cr.; Ioan Tomodan, 1 fl.; Petru Moț, 1 fl.; Vagzsina Ludovica, 50 cr.; Nicolae Codrean, 60 cr.; Tovie Pleșa, 1 fl.; Roman Ioan, 50 cr.; Emil Koszperda, 1 fl.; Ioan Varga, 1 fl.; Ioan Opra, 80 cr.; Constantin Pleșa, 50 cr.; Toderaș Nicolae, 1 fl.; Eugenia Devian, 50 cr. — Fie ca aceste oferte să le fie spre măngărea sufletească și ca o jertfă bine primită înaintea lui.

Criscior, 23 August, 1887.

Pentru comitetul parochial din Criscior.

Aleșandru Draia,
învețător rom. gr. or.

* (Frideric cel mare și Voltaire.) — Voltaire, petrecând mai mult timp la curtea regelui prusian Frideric cel mare, a scris un op poetic, pe care îl citi înaintea regelui. Tot pe acel timp era la curte și un englez, care avea memorie extraordinară și care vorbia bine franțuzește. Când ctea Voltaire opul seu, Frideric cel mare ascuns după un părete italian pe englesul, ca să asculte citirea lui Voltaire, fără ca acest din urmă să fi sciat ceva despre aceasta, ba nici nu cunoștea pe englez. După două dile regele chemă pe Voltaire și îi spuse, că e un înșelător, căci opul, pe care l'a cedit mai înainte nu este lucrarea lui originală, ci o compilare din vorbă în vorbă a altui învețător. La această observare Voltaire deveni săză de confus, încât nu se mai putu scuza. Atunci regele declară, că-i va dovedi aceasta și chemă îndată pe adevăratul autor. Englezul se prezintă îndată și declară, că acea operă poetică a scris-o el, ceea-ce poate îndată documenta și cu aceea, că o scie pe deosebit. Apoi îndată începu a recita din vorbă în vorbă opul întreg ceea ce văd în Voltaire, devenit atât de confus, încât numai putu grăi nimic; abia într'un târziu putu declara puternic, că numai el singur e adevăratul autor și această înșelăciune a englesului nu o poate prinde. Regele ne mai putend ținea risul de această confuзиune a poetului, ii descoperi gluma.

* (O mașină minunată). Un ceasornic din Amsterdam a făcut un cap de operă rar în felul său și foarte original. Prin mecanism foarte perfect face să se vadă o tablă, pe care să vede în miniatură icoana orașului, în lungime de 20 urme și în latime de 15 urme. Pe această tablă se ridică palaturile, casele, strădele, bisericile și piețele pline de oameni și diferite prăvălii cu mărfuri de vânzare. Aici se văd oameni mergând la preumblare, colo alții lucrând pe întrecute; călăreți și trăsuri cutriera strădele, omnibusuri urușe în mersul lor, flotele merg în sus și în jos pe valurile rîului, luntrile se opresc la port, roatele delă mori se înverțesc cu repeziciune. Pe piață se văd soldați făcând manevre pe străde potcovari potcovesc caii. Într-o grădină cântă muzica, publicul cântă și joacă; pe o piață se văd fântâni artesiane, aruncând răde de apă, pe cînd imprejurul lor cântă muzica militară.

* (După bal.) Scumpă Antonie, tu nu sci cum să te poți. Cu domnul cel blond ai dus-o prea departe. Sci bine, că tu ești, măritată...!

Dă în adevăr; dar el n'a știut o!

* (Adam și Eva.) Costica și Marioara veneau dela scoală. În o fereastră văduvă pe „Adam și Eva în paradis”, desemnată. Stătură curioși în loc și descifrări cu multă osteneală inscripționea.

— Aș vîi să scui totuș, Costică, dice Marioara, care i Adam și care Eva?

— O, proasto! dice bățelul, întâiu trebuie să să se imbrace și atunci se poate scui, care e Adam și care Eva.

* (Dale copiilor.) Vasilică aici ai un măr, împarte-l creștinesce cu sora ta.

— Cum se împarte creștinesce mamă?

— Să dă jumătatea mai mare la celalalt. — Atunci Vasilică dă mărul sorioarei sale și îi dice:

— Împarte-l tu creștinesce.

* (Bună recunoșință.) Ve recomand pe dl N. pentru postul de cassar în afacerile Dv.

Ce avantajii posede acest domn?

Nr. 350. [1665] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorescii dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Zarandului, se scrie concurs cu termin de 20 de zile dela prima publicare.

1. Buceșiu, cu salar anual de 150 fl. și 2 orgii de lemn.

2. Cebea-Caraciu-Rișca, cu salar anual de 210 fl., quartir liber, folosirea grădinei scolare și 3 orgii de lemn, din cari are a se încăldi și scoala.

3. Peștera, cu salar anual de 80 fl., quartir liber și 2 orgii de lemn.

4. Ribicioara de jos și de sus, cu salar anual de 160 fl., quartir gratuit și 2 orgii de lemn.

Cerurile concursuale instruite conform legilor în vigoare sunt a se trimite subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarendului.

Brad, la 17 August, 1887.

Vasiliu Dănișan,
protopresbiter.

Nr. 53. [1657] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător, la scoala poporala din comuna

Runcsor cu filia Vica, în protopresbiteratul Iliei-mureșene, se scrie concurs cu termin până la 20 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele:

1. 120 fl. v. a. în bani; 2. 120 ferdele (ă 16 cupe vechi), jumătate grâu și jumătate cucuruz în boambe;
3. 3 stângini lungi □ lemne, de unde are a se încăldi și scoala;
4. folosirea grădinei scolare și quartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă următoarele documente:

- a) Atestat de moralitate și puritate bună.
- b) Testimoniu scolar, că au absolvat preparandia în toată regula și că posede atestatele de cuaifiacțiune recerute prin legea scolară.
- c) Atestat medical cum că este deplin sănătos.

Alesul învățător are pe rând a fi în strană într-o biserică și cealaltă în întreg anul scolar.

Concursule instruite în modul arătat sunt a se subșterne la P. O. oficiu protopresbiteral în Ilia mureșeană până la terminul mai sus indicat.

Comitetul scolar gr. or. în conțelegeră cu P. O. Domn protopresbiter tractual.

Runcsor, 18 August, 1887.

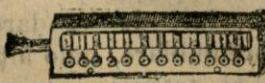
Ioan Iacob,
pres. com. scolar.

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapest VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricație și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate excelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cîine, tinér ori bătrân, îndată poate cânta. Prețul 2 fl.

Mare magazin de Ariston, Xiphon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efectuează iute, bine și ieftin. Instrumente vechi se cumpără. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrații la cerere se trimit gratis și franco. Pentru harmonică și harmonium Preț-cururi separate cu ilustrații.

[1582] 19 - 20

Este olog de amândouă picioarele și umbără cu cărji.

* (Bibliografic.) În zilele acestea va apărea în editura lui H. Zeidner, librări în Brașov:

„Fizică pentru scoalele poporale,” lucrată pe baza normativului scolar din 1882 de Dionisie Făgărășan profesor. Cu preste 70 de ilustrații intercalate în tecst.

„Geografie pentru scoalele medii,” lucrată pe baza planului ministerial, după Dr. Laky de Dionisie Făgărășan și Andrei Bărsan profesori, tom. II. Europa afară de regiunea Mării Mediterane.

Imediat după apariția acestei părți se va pune sub tipar din „geografia pentru scoalele medii,” tom. III. geografia Asiei, Africei, Americii și Australiei.

— A apărut în Gherla: „Cuvântă funebre și iertăciuni,” din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu paroch protopop în Sat Sugatag. Tom. II. Prețul 1 fl. v. a.

— „Scoala și familia,” foaie pentru părinți și învățători, apare în Brașov. Nr. 10 cuprinde următoarele: Cum să fie învățămîntul religiunii. — Cum petrec unii învățători în vacanțele de vară? — Din

„Fizică pentru scoalele poporale” de prof. Dionisie Făgărășan. — Sentințe — Bibliografie. — Diverse. — Posta redacției.

— „Tara nouă,” revistă scientifică, politică economică și literară, apare în București. Nr. 4 are următorul sumar: Discursuri pedagogice ale d. lui D. A. Sturdza. — Tu ce incăpătă intunecoasă, poesi. — Documente de limba și literatura Macedo-română. — Alăvădarea a Occitaniei, traducție. — Studiul religiunii, conferință. — Ali-Paşa di Jannina; Doru-lă a Patridăliei. — Cătră Pind, poesi. — Căteva cântece vechi populare române. — Bibliografie

„Amicul Familiei,” diar beletristic și enciclopedic literar cu ilustrații, apare în Gherla Nr. 17—18 are sumariul: Scoala civilă de fete cu internat ridicată în Sibiu prin Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român — Literatura provensală. — Ultimul sihastru, fine. — Strada Carmen Sylva, roman — urmare. — Economia domestică. — Diverse.

Loterie

Sâmbăta în 10 Septembrie 1887.

Buda: 21 16 67 75 70

Nr. 5597.

[1667] 2—3

Publicație.

Licităținea pentru arăndarea păsunatului iernatic de oî pe hotarul Sighișoarei pro 1887/8 se va ține în **1 Octombrie n. a. c. la 11 ore a. m.**, în cancelaria locală a magistratului.

Cei ce vor să liciteze sunt datori ca înainte de începerea licitației să depună un vadiu de 50 fl. resp. să-l alăture ofertei lor scrise.

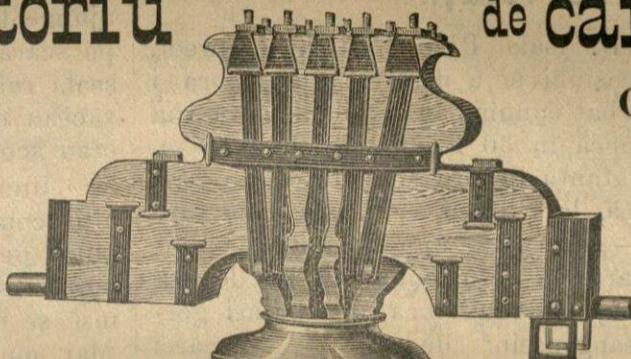
Condiții mai detaliate despre licitație, se pot primi în oarele de oficiu obișnuite la oficiul local.

Sighișoara, 1 Septembrie, 1887.

Magistratul orașenesc.

Mihale Manchen, vărsătoriu de campane (Clopote)

si de construcție cea mai nouă

cu sul sucuriu

în Sighișoara

piața de sus

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lăfăra și repară clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [153] 9—10

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecshalație de gas (cu ajutorul injecțiunii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate efectua și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele spuneuri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripcile medicale prezente din și afară din teză:

„Adeseori chiar după trei întrebunări a ecshalației de gas cu ajutorul injecțiunii rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și miroslul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesc pe septembără cu $\frac{1}{2}$ —1 kigram. Patientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obosită a vieții.

„La astmă, după o $\frac{1}{2}$ de oră dela întrebunătarea ecshalației de gas, i-se dă un indemn pentru respirație. La întrebunătarea mai departe a curei nu se mai repetă atacurile.” Chiar și coardele vocale distruse și plumâna pe jumătate distrusă încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s-au mărtuit toți de tot prin mijlocirea injecțiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** astă aparatul ecshalației de gas cea mai mare întrebunătare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalației de gas (injecțiunii rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunile întrebunătării pentru medici; și pentru întrebunătarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 er. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 27—50